

سؤالات تشریحی درس دوم تاریخ دهم انسانی

- ۱- چرا زمان و مکان دو رکن علم تاریخ است؟
- ۲- دو تفاوت و شباهت تقویم اوستایی با تقویم هجری شمسی را توضیح دهید.
- ۳- پنج مورد از عوامل جغرافیایی و محیطی را که بر رویدادهای تاریخی اثر گذار بوده اند، فهرست کنید.
- ۴- دورویداد تاریخی را که عوامل جغرافیایی در آن نقش مهمی داشته اند، مثال بزنید.
- ۵- چگونه می توانیم از نقشه های تاریخی در مطالعه ی تاریخ استفاده کنیم؟
- ۶- دورکن مهم دانش تاریخ چه هستند؟ و نخستین پرسش هایی که برای تاریخ نگاران مطرح می شود چیست؟
- ۷- چرا دانش تاریخ بدون توجه به زمان معنایی ندارد؟
- ۸- از دستاوردهای بشر در رابطه با زمان و نحوه سنجش آن چه بوده است؟
- ۹- گاه شماری را تعریف کنید.
- ۱۰- دانش و مهارت اندازه گیری زمان، با چه علومی ارتباط نزدیک دارد؟ و ابداع تقویم نتیجه چیست؟
- ۱۱- نیازه زمان سنجی موجب شد بشر چه ابزارهایی را اختراع کند؟
- ۱۲- مهم ترین مبداهای گاه شماری را نام ببرید.
- ۱۳- از مبداهای گاه شماری در جهان، مبداءینی را توضیح دهید.
- ۱۴- مبداء مبتنی بر حوادث طبیعی در گاه شماری، بر چه رویدادهایی متکی است؟
- ۱۵- کدام جوامع در تنظیم و تدوین گاه شماری در جهان پیشگام بوده اند؟
- ۱۶- در بین النهرین و در میان بابلی ها، کدام گاه شماری رایج بود؟ و این گاه شماری بر چه پایه ای انجام می شد؟
- ۱۷- مصریان چه گاه شماری داشتند و چگونه محاسبه می شد؟
- ۱۸- گاه شمار رومیان (مسیحیان) بر چه مبنایی بود؟
- ۱۹- گاه شماری هجری قمری بر چه پایه ای تنظیم شده است؟

- ۲۰ - در قلمرو هخامنشیان و اشکانیان چه گاه شماری متداول بوده است؟
- ۲۱ - در دوره ساسانیان چه گاه شماری رایج بود و چگونه محاسبه می شد؟
- ۲۲ - مبدأ گاه شماری «اوستایی» چه بود و چگونه محاسبه می شد؟
- ۲۳ - گاه شماری جلالی چه نوع تقویمی است؟
- ۲۴ - گذشته بشر را با توجه به اختراع خط به چند دوره تقسیم کرده اند؟ نام ببرید.
- ۲۵ - دوره تاریخی گذشته بشر را با توجه به استفاده از ابزارهای ساخته شده، نام ببرید.
- ۲۶ - دوران زندگی بشر با توجه به تولید خوراک، به چند دوره تقسیم می شود؟ نام ببرید.
- ۲۷ - تقسیم بندی گذشته بشر بر مبنای سیر تحولات تاریخ اورپا را بنویسید.
- ۲۸ - «کرونولوژی» را تعریف کنید.
- ۲۹ - چرا «مکان» یک رکن مهم در مطالعه تاریخ است؟
- ۳۰ - عوامل جغرافیایی که تأثیر مهمی بر زندگی مردمان نواحی مختلف دارند کدامند؟
- ۳۱ - «هرودت» مورخ مشهور یونانی برای نگارش کتاب تاریخ خود به چه سرزمین هایی مسافرت کرده است؟
- ۳۲ - کدام اندیشمند مسلمان به تأثیر جغرافیا و اقلیم بر تاریخ پی برده و نام کتاب او چیست؟
- ۳۳ - پدیده های جغرافیایی مانند رودها چه تأثیری بر شکل گیری و توسعه تمدن های باستانی داشته اند؟
- ۳۴ - دانش جغرافیای تاریخی چه مواردی را مطالعه می کند؟
- ۳۵ - در دوره های مختلف تاریخ از «خلیج فارس» با چه عنوان هایی یاد شده است؟
- ۳۶ - «روز ملی خلیج فارس» چه روزی است و به چه مناسبت نام گذاری شده است؟
- ۳۷ - نقشه های تاریخی چه نوع اطلاعاتی را نمایش می دهند؟
- ۳۸ - امروزه از نقشه های تاریخی برای ارائه چه اطلاعاتی در گذشته استفاده می شود؟

۳۹- با استفاده از تقویم، اسامی ماه‌های جدول زیر را تکمیل کنید.

[illegible]

۴۰- الف) برداشت شما از معانی اسامی روزها در گاه‌شماری اوستایی چیست؟

(ب) به جدول زیر نگاه کنید و بگویید نام چه تعداد از روزهای ماه، بانام ماه‌های گاه‌شماری اوستایی یکسان است؟ باراهنمایی دیبرخود، مشخص کنید روز و ماه در این گاه‌شماری با چه رویدادی هم‌زمان بود؟

(پ) کیسہ در گاہ شماری اوستایی چگونه محاسبه می‌شد؟

شماره و نام روز	معنی	شماره و نام روز	معنی	شماره و نام روز	معنی
۱- آهوره مزدا	خداوند یکتا	۱۱- خور	خورشید	۲۱- رام	شادی خوشی
۲- بهمن	نیک اندیشی	۱۲- ماه	ماه	۲۲- باد	باد
۳- اردیبهشت	راستی و پاکی	۱۳- تیر	ستاره‌ی باران	۲۳- دی به دین	آفریدگار
۴- شهریور	شهریار نیرومند	۱۴- گوش	ایزد نگهبان چهارپایان	۲۴- دین	وجدان، بینش درونی
۵- سپندارمذ (اسفند)	فروتنی مقدس	۱۵- دی به مهر	آفریدگار	۲۵- ارد	خوشبختی، توانگری
۶- خرداد (خرداد)	کمال و خرمی	۱۶- مهر	محبت پیمان	۲۶- اشتاد	راستی
۷- آرمرداد (مرداد)	جاودانی، بی‌مرگی	۱۷- سروش	فرمان‌برداری	۲۷- آسمان	آسمان
۸- دی به آذر	آفریدگار	۱۸- رشن	دادگر	۲۸- زامیاد	زمین
۹- آذر	آتش	۱۹- فروردین (فَرَوَهَر)	نیروی پیشرفت	۲۹- مهراسپند	گفتار نیک
۱۰- آبان	آب	۲۰- بهرام	ایزدفتح و پیروزی	۳۰- انارم (انیران)	روشنایی بی‌پایان

۴۱ - الف) با استفاده از روش های تطبیق و تبدیل سال های میلادی، هجری قمری و هجری شمسی که دبیر محترم در اختیار شما قرار می دهد، چند نمونه تطبیق و تبدیل سال های میلادی هجری شمسی و هجری قمری را انجام دهید.

ب) چه نوع گاه شماری هایی در تصویر زیر مشاهده می کنید؟ زادروز خود را با استفاده از این گاه شماری ها معلوم کنید.

۴۲ - رویدادهای زیر را بر روی نمودار خط زمان نشان دهید.

۵۵۹ - ۱ ق. م: به قدرت رسیدن کورش در پاس/ ۵۳۹ - ۲ ق. م: فتح مسالمت آمیز بابل توسط سپاه هخامنشی و صدور منشور کورش / ۵۳۳ ق. م: شکست کراسوس (سردار معروف روم) از سورنا (سردار ایرانی) / ۴ - ۲۲۴ م: پیروزی اردشیر ساسانی بر آخرین پادشاه اشکانی - ۵ - ۶۵۱ م: مرگ یزدگرد سوم، آخرین پادشاه ساسانی

گروه آموزشی بیست و شو

WWW.20SHOO.IR